

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شاهرود
معاونت آموزشی

مرکز آموزش و توسعه آموزش پزشکی
EDC

مجموعه آموزشی پزشکی مبتنی بر شواهد (EBM)
تهیه و ارائه ژورنال کلاب

فهرست صفحه

- تعریف ژورنال کلاب.....3
- تاریخچه ژورنال کلاب.....3
- اهداف ژورنال کلاب.....3
- انواع ژورنال کلاب.....3
- مراحل برگزاری ژورنال کلاب.....4
- اصول سازماندهی ژورنال کلاب.....4
- عوامل موفقیت ژورنال کلاب.....5
- طراحی جلسات.....5
- انتخاب منبع.....5
- ارائه یک ژورنال کلاب.....6
- عملکرد مبتنی بر شواهد از طریق ژورنال کلاب.....7
- قدم به قدم بسوی ژورنال کلاب مبتنی بر شواهد.....7
- پنج قدم در مسیر نیل به این هدف با صرف کمترین زمان باید طی نمایند.....7
- چگونه سوال بالینی ژورنال را انتخاب کنیم.....7
- طراحی سوال بالینی.....8
- 8..... CRITICALLY APPRAISED TOPIC نقد مبتنی بر شواهد ژورنال کلاب**
- ارزیابی ژورنال کلاب.....9
- رفرنس.....9

تعریف ژورنال کلاب:

طبق مطالعات انجام شده ژورنال کلاب یکی از روش های مهم جهت ارتقاء دانش پزشکی است و نقش مهمی در تربیت دانشجویان و نیز ارتقای دانش پزشکی دارد.

تاریخچه ژورنال کلاب:

بیش از 150 سال است که از ژورنال کلاب به عنوان یک روش آموزش در پزشکی استفاده می شود. اولین بنیانگذار ژورنال کلاب سر جیمز پاژت جراح انگلیسی بود. اولین گروهی که می توان از آن بعنوان ژورنال کلاب یاد کرد، تجربه ای بود که در بیمارستان Bartholomew لندن بین سال های 1835-1854 انجام می شد، به این صورت که عده ای از دانشجویان به صورت اختیاری در اتاق کوچکی بالای نانوایی نزدیک بیمارستان دور هم جمع می شدند و مقالات مورد نظرشان را مطالعه و بحث می کردند.

ژورنال کلاب از آغاز تا کنون تغییرات زیادی کرده است. در گذشته هدف از برگزاری ژورنال کلاب به روز کردن معلومات و اطلاعات شرکت کنندگان بود ولی امروزه ژورنال کلاب چهارچوب قابل انعطافی برای آموزش و نیز مهارت های بالینی می باشد. در ژورنال کلاب 'مفاهیم تئوری به اقدامات عملی ربط داده شده و یادگیری بلند مدت تقویت می گردد.

اهداف ژورنال کلاب:

- قرار گرفتن در جریان پیشرفت های علمی روز جهان
- آموزش مهارت های ارزیابی نقادانه متون (مهم ترین هدف)
- اثر بخشی مفید روی مهارت های بالینی
- به عنوان یک خط آغاز برای اهداف تحقیقاتی
- آماده شدن جهت امتحانات مورد
- مرور یک موضوع ویژه پزشکی
- بحث در موارد کنترالرسی
- تداوم آموزش پزشکی پس از پایان تحصیلات آکادمیک
- ایجاد یک جمع دوستانه خارج از محیط معمول خشک و جدی کاری
- برای آموزش تفکر انتقادی،
- تشویق به انجام اقدامات بالینی بر مبنای 'روش Evidence- Based Medicine
- طراحی تحقیق
- آمار زیستی
- اپیدمیولوژی
- ایجاد توان مکالمه و ارائه مقالات علمی به زبان انگلیسی باشد که در این حالت ژورنال کلاب به زبان انگلیسی برگزار می گردد.

انواع ژورنال کلاب:

- سنتی traditional
- بر پایه مشکل و شواهد based on problem & evidence
- آموزش روش شناسی education methodology
- ترکیب مشکل با آموزش روش شناسی
- combined problem with education methodology

مراحل برگزاری ژورنال کلاب:

1. وجود برنامه درسی مشخص (curriculum)
2. انتخاب یک گرداننده
3. تعیین اهداف
- 4- مرحله آمادگی ارائه دهندگان
- 5- برنامه ریزی توسط مسئولین بخش
- الف) دعوت ب) آماده سازی شرکت کنندگان ج) مدیریت جلسه ژورنال کلاب
- 6- شرکت فعال دست اندرکاران بلند پایه ی آموزشی در ژورنال کلاب
- 7- ارزشیابی ژورنال کلاب

اصول سازماندهی ژورنال کلاب:

الف) انتخاب مدیر جلسه:

علت انتخاب:

ژورنال کلاب جهت موفقیت آمیز بودن جلسات و ادامه آنها نیازمند یک مدیر به عنوان مسئول سازماندهی جلسات می باشد.

چه کسی:

Leader می تواند یک عضو هیئت علمی یا دستیار ارشد باشد. و باید در زمینه بالینی مورد بحث صاحب نظر باشد , او لزوما نباید سخنران صرف باشد. یکی از شرایط لازم برای لیدر علاقه او به آموزش پزشکی و اعتقاد بر مفید بودن ژورنال کلاب در آموزش پزشکی است.

ب) اعضای ژورنال کلاب:

تعداد افراد:

تعداد ایده الی جهت افراد شرکت کننده در ژورنال کلاب وجود ندارد , لذا یک جمع حداکثر 12 نفره بهتر قابل اداره خواهد بود.

ج) جلسات ژورنال کلاب:

- منظم
- در زمان مشخص
- ترجیحا اول صبح
- تداوم جلسات
- معمولا جلسات یک ساعته
- متداول ترین مکان تشکیل جلسات بیمارستان است

عوامل موفقیت ژورنال کلاب:

1. تداوم حداقل برای 2 سال
2. با حداقل 50 درصد شرکت کننده ی دستیار
3. منظم
4. مشارکت کافی شرکت کنندگان

5. حضور اجباری دستیاران
6. وسایل پذیرایی
7. انتخاب مقالات (original research) یعنی مقالات مروری review article یا گزارش مورد case report نباشد)
8. آموزش مهارت های ارزیابی نقادانه مقالات
9. آموزش آمار حیاتی و اصول اپیدمیولوژی
10. اداره جلسات توسط لندر
11. انتخاب موضوعات جذاب و جالب
12. بحث روی مطالب پیچیده یا کنتراورسی
13. تعداد کم مقالات در هر جلسه
14. زمان و مکان مناسب ژورنال کلاب

*موارد 5 تا 10 بر اساس اهمیت آمده است.

طراحی جلسات:

- نوع مقاله: بستگی به اهداف ژورنال کلاب دارد.
- جستجو باید محدود به مقالات به اصطلاح کلاسیک گردد .
- جستجو در ژورنال های جدید تر اگر آشنایی با مطالب و عناوین جدید و به روز مدنظر باشد.
- اگر هدف ارزیابی مقالات است: مقالاتی انتخاب شود که به تفصیل راجع به هر یک از قسمت های مطالعه بحث کرده باشد.

- مهارت ارزیابی مقاله:

توانایی جستجوی متون مناسب , فهم طراحی مطالعه , تشخیص و رفع انواع تورش (bias) و فهم و ارتقاء مفاهیم اپیدمیولوژی و آمار حیاتی

انتخاب منبع:

ارزش واقعی ژورنال کلاب در انتخاب مقاله مناسب است , انواع مختلف طراحی مطالعه به ترتیب قدرت علمی عبارتند از:

- Randomized controlled trials
- Cohort studies
- Case-control studies
- Cross-sectional studies
- Case-series reports

❖ هر مقاله تحقیقی سعی در پاسخ دادن به یک سوال در یکی از موضوعات بالینی دارد:

علت یابی (causation) , غربالگری (screening) , تشخیص (diagnosis) - درمان و پیش آگهی

ارائه یک ژورنال کلاب:

جهت آماده کردن مقاله برای ژورنال کلاب، می توان از اسلاید های تهیه شده با نرم افزار پاور پوینت استفاده کرد و مقاله را به صورت یک مجموعه ساختارمند از اطلاعات ارائه نمود.

10 گام برای ارائه یک مقاله در ژورنال کلاب:

- 1 Introduction مقدمه: توضیح سوال بالینی
- 2 Who wrote the paper چه کسی مقاله را نوشته؟ ملاحظه عنوان مقاله و نویسنده و وابستگی رسمی آن (affiliated institution)
- 3 Hypothesis فرضیه: سوال محقق چیست؟
- 4 آیا جزء اصلی یک سوال تحقیقی خوب مشاهده می شود:
الف) جمعیت: چه کسانی مطالعه مس شوند؟
ب) مداخله: چه مداخله ای انجام شده؟
ج) کنترل: چه چیزی متناوبا مداخله و مقایسه می شود؟
د) پیامد: چه پیامدی اندازه گیری می شود؟
- 4 Appraise the evidence base ارزیابی مبتنی بر شواهد: خواندن رفرنس های کلیدی و مقالات مرتبط و اینکه در حال حاضر چه چیزی در باره موضوع می دانیم؟
- 5 Study design طراحی مطالعه: ملاحظه: نوع مطالعه، جمعیت مطالعه، نمونه گیری، تورش، معیار ورود و معیار خروج
- 6 Is the method thorough آیا روش کامل است: متودولوژی تحقیق
- 7 results نتایج: آیا نتایج تحقیق واضح است؟
- 8 Discussion and interpretation شرح و بحث: بحث در مورد نکات قوت و ضعف مطالعه
- 9 Clinical context زمینه بالینی: ارزیابی پایانی شما به وسیله بررسی چگونگی اینکه مقاله ممکن است عملکرد بالینی را تغییر دهد.
- 10 Output بازده: ارزیابی و ارائه نقادانه مقالات

عملکرد مبتنی بر شواهد از طریق ژورنال کلاب:

عملکرد مبتنی بر شواهد در یک ژورنال کلاب زمانی شروع می شود که شما یک سوال در مورد یک مسئله بالینی را بجای یک موضوع اختصاصی در عنوان مقاله، سرلوحه کار خود قرار می دهید. در این روش آموزشی شما در هر ژورنال کلاب مسیر پزشکی مبتنی بر شواهد را طی می کنید: بدنبال یافتن بهترین مطالعات و شواهد علمی برای سوال بالینی خود می گردید؛ کورکورانه هر مقاله ای را حتی اگر در معتبرترین مجلات چاپ شده است قبول نمی کنید و با اعتماد به نفس کامل آنرا نقادی می کنید.

قدم به قدم بسوی ژورنال کلاب مبتنی بر شواهد:

پزشکی مبتنی بر شواهد یعنی اینکه برای تشخیص، درمان و پیگیری بیماران سعی کنید که تجربه خود را با بهترین اطلاعات علمی و به روز ترکیب کنید و در مرحله عمل به ارزشها و خواست بیماران توجه نمایید.

پنج قدم در مسیر نیل به این هدف با صرف کمترین زمان باید طی نمایند:

- 1) تنظیم سوالات بالینی ساختارمند
- 2) جستجوی سریع و مناسب برترین شواهد علمی
- 3) نقادی مقالات حاصله
- 4) طراحی راهکارهای عملی و اجرای آن در بالین
- 5) ارزیابی عملکردها

چگونه سوال بالینی ژورنال را انتخاب کنیم:

بخاطر داشته باشید که همیشه با یک سناریوی بالینی کار خود را شروع کنید. شما همیشه با سوالاتی در بالین بیمارتان برخورد می کنید که به دنبال یافتن بهترین رفتار بالینی هستید. سوالات خود را در دفترچه یادداشت EBM ثبت کنید. موضوعات مدنظر خود را با اعضای هیئت علمی مسئول ژورنال کلاب و یا سایر اساتید و همکاران در میان بگذارید و موضوع مهمتر را انتخاب کنید. در مرحله بعد آن را به سوال ساختارمند تبدیل نمایید.

طراحی سوال بالینی:

طراحی سوال بالینی و جستجوی شواهد برای ژورنال کلاب درست مشابه طراحی آن در فرآیند تکمیل نسخه های آموزشی است. پیش از برگزاری جلسه نقد مقاله لازم است تا مقاله مورد نظر در اختیار شرکت کنندگان قرار گیرد. در این جلسه مقاله از سه جنبه نقد می شود:

1- پیامدها و محتوی :

الف) بررسی جمعیت مورد بررسی (ب) بررسی مداخلات انجام شده بر روی بیماران (ج) بررسی پیامد از نظر مرتبط بودن

- 2- **قدرت مقاله** : از سه جنبه بررسی می شود
الف) طراحی و نوع مطالعه (ب) متدولوژی مطالعه (ج) دقت آماری مطالعه
- 3- **اندازه اثر** : در حقیقت میزات تاثیر مداخله بر پیامد است که از دو جنبه بررسی می شود
الف) اهمیت بالینی (ب) قابل اعتماد بودن اندازه اثر

در نهایت : تحلیل نتایج و تولید CAT

نقد مبتنی بر شواهد ژورنال کلاب

:CRITICALLY APPRAISED TOPIC

شامل موارد زیر می باشد:

- عنوان مقاله
- تاریخ بازنگری
- سوال بالینی بر اساس **PICO** (**P:patient I:intervention C: comparison O: outcome**)
- خلاصه جست و جوی مبتنی بر شواهد
- یافته های کلیدی بالینی
- استراتژی جست و جوی مبتنی بر شواهد
- واژگان کلیدی در جست و جو بر اساس **PICO**

ارزیابی ژورنال کلاب:

مطالعات اندکی در مورد موثر بودن ژورنال کلاب انجام شده است. در یک مطالعه توصیفی کنترل شده مشخص شده که ژورنال کلاب دانش اپیدمیولوژی و آمار رزیدنت ها را بال برده است. در حالی که مطالعات کوهورت دیگری چنین نتیجه ای نداشته است.

References:

- 1- شریعت محوری, رضا. اصل سلیمانی, حسین. چگونه ژورنال کلاب را اداره کنیم. مجله پزشکی ارومیه. 1385, سال نوزدهم, شماره سوم, ص 257-264.
- 2- نادری, نادره. چگونه ژورنال کلاب برگزار کنیم. معاونت آموزش و تحقیقات دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان. پاییز 8, شماره دو, سال اول.
- 3- کاربرد **EBM** در ژورنال کلاب. مرکز پزشکی مبتنی بر شواهد ایران
<http://ircebmed.tbzmed.ac.ir>
- 4- Bowles PFD, marenah K, et al. how to prepare for and present at a journal
cub. british journal of hospital medicine. 2013;74(10):150-153